

Sygn. akt: III AUa 1283/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Szczepaniak-Cicha

Sędziowie: SSA Ewa Chądryńska (spr.)

SSO del. Dorota Rzeźniowiecka

Protokolant: stażysta Przemysław Trębacz

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2013 r. w Łodzi

sprawy **Z. M.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o emeryturę,

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 8 czerwca 2012 r., sygn. akt: VIII U 920/11;

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz Z. M. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję.**

Sygn. akt III AUa 1283/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 maja 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił Z. M. prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach wobec stwierdzenia, że między świadectwem pracy a świadectwem pracy w szczególnych warunkach występują rozbieżności dotyczące określenia stanowisk pracy wnioskodawcy, przy czym w zarządzeniu resortowym nie jest wymienione stanowisko „frezer” tylko „szlifierz, krajacz metali tarczą ścierną”. Wyrokiem z dnia 8 czerwca 2012 roku Sąd Okręgowy w Łodzi zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu Z. M. prawo do emerytury od 27 kwietnia 2011 r.

Rozstrzygnięcie to zostało poprzedzone ustaleniami, z których wynikało, że Z. M., urodzony (...), złożył wniosek o emeryturę w dniu 27 kwietnia 2011 r. Do wniosku dołączył trzy świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 24 września 1998 r. wystawione przez syndyka (...) potwierdzające, że wnioskodawca był zatrudniony w Kombinacie (...) w Ł. od 1 sierpnia 1968 r. do 31 grudnia 1994 r., w tym w okresach od 1 sierpnia 1968 r. do 23 października 1970 r. i od 2 listopada 1972 r. do 1 stycznia 1994 r. stale i w pełnym wymiarze wykonywał pracę w szczególnych warunkach, tj. szlifowanie lub ostrzenie wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne wymienioną w wykazie A w dziale III poz. 76, pkt 6 na stanowisku frezer – szlifierz, a w okresie od 1 listopada 1994 r. do 31 grudnia 1994 r. stale i w pełnym wymiarze wykonywał pracę w szczególnych warunkach, tj. szlifowanie lub

ostrzenie wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne, wymienioną w wykazie A w dziale III poz. 76, pkt 4 na stanowisku frezer – ostrzarz.

Organ rentowy na dzień 1 stycznia 1999 r. uwzględnił wnioskodawcy 30 lat 4 miesiące i 9 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 4 lata pracy w szczególnych warunkach w okresie od 1 stycznia 1995 r. do 30 grudnia 1998 r.

Odwołujący się był zatrudniony w Kombinacie (...), w pełnym wymiarze czasu pracy, na podstawie umowy o pracę od 1 sierpnia 1968 r. do 31 października 1994 r. na stanowisku, które w angażach określano jako frezer, a od 1 listopada 1994 r. do 31 grudnia 1994 r. na stanowisku frezer obwiedniowy. W świadectwach wykonywania pracy w szczególnych warunkach dołączonych do wniosku o emeryturę, stanowisko ubezpieczonego określono jako frezer – szlifierz i za ostatnie dwa miesiące pracy jako frezer – ostrzarz. Na podstawie zeznań świadków K. B., M. G. i Z. W. oraz po przesłuchaniu odwołującego się w charakterze strony i analizie akt osobowych wnioskodawcy, Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczony po podjęciu zatrudniania w (...) do czasu powołania do odbycia zasadniczej służby wojskowej, tj. od 1 sierpnia 1968 r. do 23 października 1970 r. wykonywał pracę frezera narzędziowego i nie była to praca szczególnych warunkach. Natomiast po odbyciu zasadniczej służby wojskowej od 2 listopada 1972 r. do 31 grudnia 1989 r. wykonywał stale i w pełnym wymiarze pracę polegającą na ostrzeniu i szlifowaniu metalowych narzędzi i była to praca w szczególnych warunkach wymieniona w wykazie A stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w dziale III w hutnictwie i przemyśle metalowym, pod poz. 78. Ostrzenie i szlifowanie narzędzi odbywało się przy pomocy tarczy szlifierskiej o różnych kształtach, tj. innej przy ostrzeniu, a innej przy szlifowaniu. Narzędzia ostrzone i szlifowane przez odwołującego się były wykorzystywane do produkcji maszyn włókienniczych wykonywanej w (...). Poczynając od roku 1990 odwołujący się pracował jako frezer narzędziowy, szlifierz i ostrzarz, zatem pracy w szczególnych warunkach polegającej na ostrzeniu i szlifowaniu nie wykonywał stale i pełnym wymiarze, gdyż wykonywał także inne czynności. W zarządzeniu resortowym Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach w Dziale III wykazu A poz. 78 – szlifowanie i ostrzenie wyrobów i narzędzi metalowych wymieniono między innymi stanowiska ostrzarz (pkt 4) i szlifierz (pkt 6).

Odwołujący się nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego i od 26 kwietnia 2011 r. nie pozostaje w zatrudnieniu.

Oceniając zebrany materiał Sąd pierwszej instancji doszedł do przekonania, że odwołujący się wykazał w toku postępowania, że stale i w pełnym wymiarze wykonywał pracę w szczególnych warunkach od 2 listopada 1972 r., tj. od powrotu ze służby wojskowej do 31 grudnia 1989 r. Była to praca przy ostrzeniu i szlifowaniu metalowych narzędzi. Wynika to w sposób nie budzący wątpliwości z zeznań świadków K. B., M. G. i Z. W. oraz z przesłuchania samego odwołującego się, który ostatecznie przyznał, że w pozostałych okresach wykonywał innego rodzaju pracę, tj. przed powołaniem do służby wojskowej pracował jako frezer narzędziowy, a od 1990 r. praca jego polegała nie tylko na ostrzeniu i szlifowaniu metalowych narzędzi. Od 1 stycznia 1994 r. ubezpieczony pracował przy obsłudze wtryskarek, a od 1 listopada 1994 r. do 31 grudnia 1994 r. czyli przez ostatnie dwa miesiące zatrudnienia w (...) był frezerem obwiedniowym. Rodzaj pracy wykonywanej przez odwołującego się poszczególnych okresach, w tym okres pracy w szczególnych warunkach, tj. pracy przy ostrzeniu i szlifowaniu metalowych narzędzi, znajduje też potwierdzenie w postaci adnotacji pracownika – specjalisty bhp na podaniu odwołującego się skierowanym do pracodawcy o wydanie dokumentacji stwierdzającej wykonywanie pracy „w I kategorii zatrudnienia”, potwierdzające rodzaj wykonywanej pracy w okresie do 31 grudnia 1990 r. Sąd Okręgowy nie dał wiary zeznaniom odwołującego się, że od początku zatrudnienia w (...) był zatrudniony przy ostrzeniu i szlifowaniu narzędzi metalowych, gdyż świadek M. G. przekonująco zeznał, że podjął pracę jako frezer u tego samego pracodawcy w tym samym czasie co wnioskodawca i dopiero po około dwóch latach otrzymał propozycję pracy przy ostrzeniu i szlifowaniu. Zdaniem Sądu Okręgowego nie ma podstaw do stwierdzenia, że odwołujący się od początku wykonywał pracę przy ostrzeniu i szlifowaniu. Z zeznań świadków Z. W. i K. B. wynika natomiast, że od powrotu z wojska, co najmniej do końca 1989 r. odwołujący wykonywał stale pracę przy ostrzeniu i szlifowaniu narzędzi metalowych. Odnośnie tego okresu zatrudnienia odwołującego się, zeznania pracujących razem z nim świadków są zgodne i wzajemnie się uzupełniają. Sąd Okręgowy przesłuchał także

w charakterze świadka U. J., zatrudnioną w tym okresie w (...) na stanowisku kierownika działu zatrudnienia i płac, lecz zeznania jej uznał za nieprzydatne, gdyż nie potrafiła ona podać na jakim stanowisku zatrudniony był odwołujący się i jakiego rodzaju pracę wykonywał. Wydawanie świadectw pracy w szczególnych warunkach nie należało do jej kompetencji. Według niej do angaży były wpisywane takie stanowiska, jakie pracownicy zajmowali, przy czym niektórzy mieli stanowiska podwójne.

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy Sąd pierwszej instancji, powołując się na art. 184 i 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz p 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, uznał odwołanie za uzasadnione. Sąd doszedł do przekonania, że okres zatrudnienia wnioskodawcy w (...) od 2 listopada 1972 r. do 31 grudnia 1989 r., mimo angażu frezera, odpowiada pracy wymienionej w wykazie A w dziale III poz. 78 załącznika do cytowanego wyżej rozporządzenia, gdyż praca ta stale i w pełnym wymiarze czasu pracy polegała na ostrzeniu i szlifowaniu narzędzi metalowych. Z tych przyczyn Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującemu się Z. M. prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od 27 kwietnia 2011 roku, tj. od dnia ustania zatrudnienia.

Powyższe rozstrzygnięcie zaskarżył organ rentowy w całości w drodze apelacji. Skarżący zarzucił wyrokowi naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przez niewłaściwe zastosowanie i ustalenie, że odwołujący spełnił przesłanki do emerytury na podstawie tego przepisu, podczas, gdy wnioskodawca nie wykazał 15 lat pracy w szczególnych warunkach oraz naruszenie przepisów prawa procesowego, to jest art. 233 § 1 k.p.c. polegające na wydaniu wyroku bez wyjaśnienia wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. We wnioskach apelacyjnych organ wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i oddalenie odwołania ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy podniósł, że zeznania świadków złożone po upływie 40 lat nie mogą być uznane za wiarygodne i stanowić przeciwwagi dla dokumentacji pracowniczej. Z angaży w aktach osobowych odwołującego się wynika, że był on zatrudniony na stanowisku frezera, a nie szlifierza ani ostrzarza. Szlifowanie lub ostrzenie mógł wykonywać sporadycznie. Zeznania świadków pracujących razem z odwołującym się są niespójne: K. B. zeznał, że wnioskodawca przed wojkiem także szlifował i ostrzył narzędzia, Z. W. twierdził, że wnioskodawca przez cały okres zatrudnienia był ostrzarzem i szlifierzem. Odwołujący się, zeznając jako świadek w sprawie M. G. o emeryturę zeznał, że był zatrudniony na stanowisku frezera, a nie szlifierza lub ostrzarza. Ponadto świadek U. J. zeznała, że nie zna sytuacji aby pracownik miał angaż nie odpowiadający rodzajowi pracy. Świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione wnioskodawcy w (...) są nieprawidłowe.

Odwołujący się wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd Okręgowy przeprowadził wnikliwe postępowanie dowodowe i po wyjaśnieniu wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności, wydał trafne rozstrzygnięcie, które znajduje uzasadnienie w całości zebranego materiału oraz w treści obowiązujących przepisów prawnych, a oceniając zebrane dowody nie przekroczył granic ich swobodnej oceny, o jakich mowa w art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy trafnie wywiódł, że roszczenie ubezpieczonego należy rozpatrywać w płaszczyźnie przesłanek z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227), tj. zbadać czy osiągnął wymagany okres składkowy i nieskładkowy z art. 27 ustawy, który dla mężczyzn wynosi 25 lat, w tym okres 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach, na dzień 1 stycznia 1999 r.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 powołanej wyżej ustawy, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1, tj. niższym niż 65 lat dla mężczyzn. W myśl

ust. 2 powołanego artykułu, dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne i otoczenia. Natomiast stosownie do ust. 4 art. 32, wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Za dotychczasowe przepisy należy uważać przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), ale wyłącznie w zakresie regulowanym przez ustawę o emeryturach i rentach, a więc wieku emerytalnego, rodzaju prac lub stanowisk, oraz warunków, na jakich osobom wykonującym prace określone w ust. 2 i 3 art. 32 tej ustawy przysługuje prawo do emerytury (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2009 r. II UK 31/09, LEX 559949 i powołaną w nim uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2002 r., III ZP 30/01, OSNP 2002 Nr 10, poz. 243 oraz uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 czerwca 2004 r., P 17/03, OTK-A 2004 Nr 6, poz. 57). W myśl § 2 ust. 1 rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na warunkach w nim przewidzianych są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, natomiast według jego § 4 ust. 1, pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzny oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Spór w niniejszej sprawie sprowadza się do ustalenia, czy Z. M., będąc zatrudnionym w Kombinacie (...) w Ł. od 1 sierpnia 1968 r. do 31 grudnia 1994 r., faktycznie wykonywał, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, prace w szczególnych warunkach przez okres 15 lat.

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że ubezpieczony w okresie zatrudnienia w Kombinacie (...) „W. wykonywał stale i w pełnym wymiarze prace przy ostrzeniu i szlifowaniu narzędzi metalowych, wprawdzie nie przez cały okres zatrudnienia, ale od 2 listopada 1972 r. do 31 grudnia 1989 r. Pracodawca wystawił świadectwa wykonywania przez odwołującego się pracy w szczególnych warunkach w sposób nieprawidłowy, dlatego organ rentowy zasadnie dokumenty te zakwestionował. Z tych przyczyn Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie dowodowe i dokonał niezbędnych ustaleń co do rodzaju pracy wykonywanej przez wnioskodawcę na podstawie dowodu z zeznań świadków. Wbrew zarzutom strony apelującej, nie można a priori przyjąć, że zeznania te, jako dotyczące zdarzeń sprzed około 40 lat nie mają mocy dowodowej. Świadkowie, których zeznania stały się podstawą ustaleń Sądu Okręgowego, pracowali z wnioskodawcą codziennie, nieprzerwanie, poza okresem służby wojskowej, przez ponad 20 lat. Sąd Okręgowy nie przyjął bezkrytycznie zeznań tych świadków, ale poddał je szczegółowej analizie i oceniając je z należytą rozważą, logicznie wywiódł, iż są one miarodajne do ustalenia, że wnioskodawca nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze przez cały okres zatrudnienia w (...), lecz jedynie od 2 listopada 1972 r., tj. od powrotu do pracy po odbyciu zasadniczej służby wojskowej do końca roku 1989. Tylko w tym okresie odwołujący się niewątpliwie stale i w pełnym wymiarze wykonywał pracę polegającą na ostrzeniu i szlifowaniu metalowych narzędzi używanych do produkcji w kombinacie maszynowym. Zeznania świadka U. J., pracownicy działu zatrudnienia, w żaden sposób ustaleń tych nie podważają. Odwołujący się był zatrudniony na stanowisku frezera i - jak podaje apelujący - „frezer posługuje się narzędziem wieloostrzowym, skrawającym pracującym ruchem obrotowym”. Świadkowie, pracujący z odwołującym się zgodnie zeznali, że w okresie uwzględnionym przez Sąd Okręgowy, jako okres pracy w szczególnych warunkach, wnioskodawca posługiwał się w pracy wyłącznie szlifierką lub narzędziem do ostrzenia metalowych narzędzi, mającym także tarczę szlifierską tylko innego kształtu. Świadek U. J. podała, że nie ma wiedzy jakiego rodzaju pracę wykonywał wnioskodawca w czasie zatrudnienia w „W.”. Twierdzenia tego świadka, jakoby angażę zawsze odzwierciedlały rodzaj wykonywanej przez pracownika pracy, budzą wątpliwości, gdyż w okresie od 1 stycznia 1994 r. do 31 października 1994 r. wnioskodawca pracował przy obsłudze wtryskarek, a nie znalazło to odzwierciedlenia w angażach ani w świadectwie pracy. Dopiero od 1 listopada 1994 r. wnioskodawca otrzymał angaż na stanowisko frezera obwiedniowego. Dlatego okoliczność, że przez niemal cały okres pracy w (...), tj. do 31

października 1994 r. wnioskodawca miał angaż na stanowisko frezera, a od 1 listopada 1994 r. do 31 grudnia 1994 r. frezera obwiedniowego, nie może mieć przesądającego znaczenia w tej sprawie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, ustalenie Sądu Okręgowego, iż odwołujący się wykonywał stale i w pełnym wymiarze pracę polegającą na ostrzeniu i szlifowaniu metalowych narzędzi znajduje pełne potwierdzenie w zebranych materiałach. Odwołujący się był zatem pracownikiem zatrudnionym w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), gdyż wykonywał pracę wymienioną w wykazie A w dziale III poz. 78, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Zarzuty strony skarżącej, która w apelacji dokonała odmiennej niż Sąd Okręgowy, oceny zebranego materiału mają zatem jedynie polemiczny charakter i nie podważają wnikliwej, logicznej i rzeczowej oceny tego materiału dokonanej przez Sąd Okręgowy. W orzecznictwie utrwalil się pogląd, że zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, a co za tym idzie, korzystnej dla niego oceny materiału dowodowego. Przysługujące sądowi pierwszej instancji prawo swobodnej oceny dowodów zostało w rozpoznawanej sprawie zastosowane i przekonująco przedstawione w uzasadnieniu orzeczenia, w taki sposób, że istnieje możliwość sprawdzenia przez Sąd Apelacyjny poprawności tej oceny zarówno pod względem prawidłowości doboru środków dowodowych, jak i zastosowanych kryteriów oceny. Nie można zasadnie dopatrzeć się niewłaściwej oceny zebranego materiału bądź jego niepełnej lub nielogicznej oceny. Przepis art. 233 § 1 k.p.c. określający obowiązujące zasady oceny dowodów może zostać naruszony w wyniku nieuwzględnienia przez sąd przy ocenie poszczególnych dowodów zasad logicznego rozumowania, doświadczenia życiowego, całokształtu zebranego materiału dowodowego, przeprowadzenia określonych dowodów niezgodnie z zasadami procedury cywilnej, na przykład niezgodnie z zasadą bezpośredniości. Postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wskazania przez skarżącego konkretnych zasad lub przepisów, które naruszył sąd przy ocenie poszczególnych, określonych dowodów (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2004 r. II CK 369/03, LEX nr 174131, z dnia 15 kwietnia 2004 r., IV CK 274/03, LEX nr 164852 i z dnia 12 lutego 2004 r., II UK 236/03, LEX nr 390137).

Sąd Apelacyjny w pełni respektuje pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 1 czerwca 2010 r. II UK 21/10, Lex 619638 i z dnia 19 maja 2011 r. III UK 174/10, Lex 901652, że wykaz A ma charakter stanowiskowo-branżowy i specyfika poszczególnych branż determinuje charakter świadczonych w nich prac i warunki w jakich są wykonywane, ich uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia. Nie budzi wątpliwości, że odwołujący się wykonywał prace w szczególnych warunkach polegające na ostrzeniu i szlifowaniu metalowych narzędzi w kombinacji maszyn włókienniczych, podlegającym resortowi przemysłu maszynowego w branży metalowej.

Należy także zauważyć, że zarządzenia resortowe, na które powołuje się organ rentowy, określające stanowiska pracy w szczególnych warunkach w poszczególnych branżach, utraciły moc prawną z dniem 31 grudnia 1998 r. i mogą mieć jedynie pewne znaczenie w sferze dowodowej, tj. może z nich płynąć domniemanie faktyczne, że prace na stanowiskach w nim wymienionych w istocie były wykonywane w szczególnych warunkach (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2010 r. I UK 124/10, LEX nr 707404). Rodzaj pracy wykonywanej przez odwołującego się w uwzględnionym przez sąd pierwszej instancji okresie został ustalony w sposób nie budzący wątpliwości na podstawie zeznań świadków.

Ubezpieczony w okresie od 2 listopada 1972 r. do 31 grudnia 1989 r., czyli przez 17 lat i 2 miesiące przed 1 stycznia 1999 r. wykonywał stale i w pełnym wymiarze prace w szczególnych warunkach w Kombinacji (...). Była to praca polegająca na ostrzeniu i szlifowaniu metalowych narzędzi.

Reasumując, odwołujący się spełnił wszystkie przesłanki z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w związku z art. 32 ust. 1 i 2 tej ustawy oraz § 2 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), gdyż na 1 stycznia 1999 r. osiągnął okres składkowy ponad 25 lat, w tym 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach,

nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i nie pozostaje w stosunku pracy. Przysługuje mu zatem emerytura na podstawie powołanych wyżej przepisów, od ustania stosunku pracy, tj. od 27 kwietnia 2011 r.

Kierując się powyższymi motywami, Sąd Apelacyjny w Łodzi, na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako nieuzasadnioną.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z § 12 ust. 2, § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).